

GESPREK MET MEJUFFROUW C. S'JACOB

Een vrouw in dienst van het provinciaal opbouwwerk

MEJUFFROUW C. s Jacob, directrice van de Stichting voor Maatschappelijk Werk in de provincie Utrecht, ontving ons bij haar thuis. Een oud huis in de binnenstad van Utrecht, met een merkwaardige indeling van de vertrekken, die in elkaar overlopen. Langs de breedte van de ruime hal op de eerste verdieping en de zitkamer bevindt zich een platje, in de rust van het groene geboomte van achtertuinen. Wie hier in een ligstoel van de zon geniet, ziet boven de gevels van de huizen aan de overkant, de Domtoren oprijzen. Ieder kwartier tinkelt een wijsje van het carillon. Het is een ideale omgeving voor een werkende vrouw in een leidende functie, die uit hoofde van haar beroep altijd tussen mensen verkeert, conferenties belegt, vergaderingen bijwoont, adviezen geeft. Want hier bleven de stilte en vrede van de oude provinciehoofdstad bewaard, die elders in het drukke Utrecht verloren gingen, in het rumoer van de moderne tijd. En juist in deze stilte wil het gesprek over haar werk zo goed vlotten. Haar rustige vriendelijkheid past immers zo wonderwel bij deze omgeving.

De Stichting voor Maatschappelijk Werk in Utrecht is één van de provinciale opbouworganen, die hun oorsprong in Drente vonden. Omstreeks het jaar 1925 bevond Nederland zich in de overgangperiode van de liefdadigheid, waarbij de welgestelde met de beste bedoelingen overigens iets voor de arme deed, naar het maatschappelijk werk, de arbeid waarbij de ene mens de andere helpt, zelf zijn moeilijkheden op te lossen. In Drente waren verschillende particuliere instanties bezig de toestand in de arme veenstreken te verbeteren, zowel materieel als moreel. Deze instanties werkten echter onvermijdelijk langs elkaar heen en van de toenmalige Commissaris der Koningin in Drente ging het initiatief uit, om een centrale vereniging voor de opbouw van Drente te stichten, die alle activiteiten op het gebied van het maatschappelijk werk zou coördineren. Dat gebeurde in 1926, vervolgt de rustige stem van onze gastvrouw. Directeur werd de tegenwoordige Commissaris der Koningin in Drente, mr J. Cramer. Groningen volgde het voorbeeld in de jaren dertig en de laatste provincie, die voor de oorlog een dergelijk „opbouworgaan" kreeg was Gelderland. Na de oorlog ontstonden in de overige provincies deze coördinerende lichamen. En onlangs is de laatste, de Stichting voor Maatschappelijk Werk in de provincie Noord-Holland opgericht. Op het ogenblik staan in Drente, Groningen en Utrecht vrouwen aan het hoofd van de Stichting.

Mejuffrouw 's Jacob begon haar werk in 1947. Hoe begint men zo iets? Hoe coördineert — modewoord van deze tijd! — men de activiteiten van Venendaal, Mijdrecht, Jutphaas en Maartensdijk? Mejuffrouw 's Jacob vertelt ons, dat eerst in navolging van Drente, plaatselijke commissies van maatschappelijk werk werden opgericht. Want het is niet de taak van de Stichting de mensen werk uit de handen te nemen. De Stichting moet slechts de samenwerking bevorderen, „service" bieden aan instanties en particulieren, het werk stimuleren en de mensen van advies dienen. In de tweede plaats werd de vrouwelijke hulpverlening georganiseerd, voor zover hierin nog niet door de Unie van Vrouwelijke Vrijwilligers was voorzien. Er bestaan in allerlei plaatsen

ALGEMEEN HANDELSBLAD VAN DONDERDAG

GESPREK MET MEJUFFROUW C. S'JACOB

Een vrouw in dienst van het provinciaal opbouwwerk

(Japen, met afbeelding)

Maar er is meer, want voor de honderdjarige maatschappelijke werker is het niet belang om te weten, dat juist in deze gemeente een persoon van naam is en dat juist vandaag in wat vele menen het geval is, dat de Domtoren er voor staat, dat het verleden niet vergeten mag worden. Het is juist in deze gemeente, dat de maatschappelijke werker, die uit hoofde van haar beroep altijd tussen mensen verkeert, conferenties belegt, vergaderingen bijwoont, adviezen geeft. Want hier bleven de stilte en vrede van de oude provinciehoofdstad bewaard, die elders in het drukke Utrecht verloren gingen, in het rumoer van de moderne tijd.

En juist in deze stilte wil het gesprek over haar werk zo goed vlotten. Haar rustige vriendelijkheid past immers zo wonderwel bij deze omgeving.

De Stichting voor Maatschappelijk Werk in Utrecht is één van de provinciale opbouworganen, die hun oorsprong in Drente vonden. Omstreeks het jaar 1925 bevond Nederland zich in de overgangperiode van de liefdadigheid, waarbij de welgestelde met de beste bedoelingen overigens iets voor de arme deed, naar het maatschappelijk werk, de arbeid waarbij de ene mens de andere helpt, zelf zijn moeilijkheden op te lossen. In Drente waren verschillende particuliere instanties bezig de toestand in de arme veenstreken te verbeteren, zowel materieel als moreel. Deze instanties werkten echter onvermijdelijk langs elkaar heen en van de toenmalige Commissaris der Koningin in Drente ging het initiatief uit, om een centrale vereniging voor de opbouw van Drente te stichten, die alle activiteiten op het gebied van het maatschappelijk werk zou coördineren. Dat gebeurde in 1926, vervolgt de rustige stem van onze gastvrouw. Directeur werd de tegenwoordige Commissaris der Koningin in Drente, mr J. Cramer. Groningen volgde het voorbeeld in de jaren dertig en de laatste provincie, die voor de oorlog een dergelijk „opbouworgaan" kreeg was Gelderland. Na de oorlog ontstonden in de overige provincies deze coördinerende lichamen. En onlangs is de laatste, de Stichting voor Maatschappelijk Werk in de provincie Noord-Holland opgericht. Op het ogenblik staan in Drente, Groningen en Utrecht vrouwen aan het hoofd van de Stichting.

Voor U. MEVROUW...

Als U een heer w...

HET is een bijzonder feest, maar daarom niet minder algemeen verwacht, dat terzijde van de feestelijke maatschappelijke werker, die uit hoofde van haar beroep altijd tussen mensen verkeert, conferenties belegt, vergaderingen bijwoont, adviezen geeft. Want hier bleven de stilte en vrede van de oude provinciehoofdstad bewaard, die elders in het drukke Utrecht verloren gingen, in het rumoer van de moderne tijd.

En juist in deze stilte wil het gesprek over haar werk zo goed vlotten. Haar rustige vriendelijkheid past immers zo wonderwel bij deze omgeving.

vrouwenverenigingen en er zijn overal vrouwen die gelegenheid hebben naast haar huishouden nog iets te doen in het belang van de grotere gemeenschap.

En het lijkt zo eenvoudig! Bundel deze krachten, wijs ze op taken die er voor haar liggen en onderhoud het contact met haar. Hoeveel waarde dit contact heeft, werd bewezen in de dagen na de ramp in Februari, toen de vrouwen zeer veel hebben gedaan in het belang van de evacu es. Ook vrouwen die in het gezin moeilijk konden worden gemist, droegen het hare bij. Op haar manier! Zo werden in de provincie Utrecht 2000 paar zwarte wollen sokken en kousen gebreid. Verder gaan van de Stichting tal van sociologische onderzoeken uit. In een gemeente zal bijvoorbeeld een maatschappelijk werker worden aangesteld. Dan zijn er vragen die men van te voren graag beantwoord ziet! Wat vindt hij daar, wat kan hij er verwachten, hoe is de mentaliteit van de bevolking, hoe zij de verhoudingen onderling?"

Maar er is meer, want voor de toekomstige maatschappelijke werker is het van belang om te weten „dat Jan in deze gemeente een persoon van aanzien is en dat Piet iemand is aan wie men een hekel heeft, dat Kees in de raad zit en invloed bezit, dat de Zondagsrust er wordt ge rbiedigd, dat het onvoldoende onderhoud van 'n bepaalde weg een steen des aanstoets is," enzovoorts, enzovoorts. Op provinciaal niveau zijn er uitgaande van de Stichting, studiegroepen gevormd voor bepaalde onderwerpen, zoals: de omstandigheden van bejaarden, de werkinrichtingen voor mensen met een handicap, de maatschappelijk niet aangepaste gezinnen, de individuele oorzaken van werkloosheid bij jonge mensen.

Op deze manier wordt de sociale structuur van de provincie tot in details in kaart gebracht. Deze gegevens zijn ook voor de overheid van belang. Er komen ambtenaren van Sociale Zaken, burgemeesters of particulieren met allerlei vragen: „Ik zoek voor een pupil een kinderkuis in Utrecht op Gereformeerde grondslag, kunt U mij hierbij helpen?" Of: „Weet U een tehuis voor een oude dame. Haar omstandigheden zijn zo en zo. Zij wil het liefste ergens buiten zijn". De Stichting kan heel vaak van advies dienen, want zij heeft een overzicht en kent de toestanden. Het ligt evenwel niet op haar weg om een waarde oordeel uit te spreken. Haar taak is vooral een adviserende. Dat blijkt ook uit de gids voor maatschappelijk werk in de provincie Utrecht, die binnenkort onder auspici en van de Stichting zal worden uitgegeven en waarin men ongeveer achthonderd adressen aantreft. Het beroep dat mejuffrouw 's Jacob uit oefent, vereist organisatie, talent en tact. En meer nog: het eist een volledige inzet van de persoonlijkheid en tegelijkertijd een uitschakeling van de persoonlijkheid. Het gaat immers om wat anderen doen....